

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

A régi Bánffy.

A „Szabolcs” számára írta: Vidor Marci.

Kevesen ismerik báró Bánffy Dezsőt, Magyarország volt miniszterelnökét az *Uj-párt* vezérét, ezt az erős és egyeneslelkű, őszinteszavú politikust, de akik ismerik, illetőleg megismerik, ha testükben-lelkükben magyarok, mindjárt az első pillanattól kezdve törhetetlen hivévé szegődnek, kitől őket se mézes-mázos szóval, se dörgő philippikákkal, se a hatalom brutális fenyegetéseivel eltántorítani nem lehet.

Bánffy Dezső báró, a magyar nemzeti politikának megtestesítője, lánglelkű bajnoka az erős, hatalmas és kifelé-befelé egyaránt tiszteletet parancsoló Magyarországnak, amelyet valaha csak nagy Széchényink lelke álmodhatott. Ezt az álmot megtestesíteni, minden igaz magyar ember legfőbb óhaját valóra váltani egyedül ő van hivatva. Rászolgált erre tiszta nemzeti érzés által sugallt cselekedeteivel a múltban és jelenben egyaránt. A jelenről minek beszéljünk? Az ellenségei által lépten-nyomon inscenált politikai hajszák és szándékos félreértések tömkelegéből kivethetjük tisztán Bánffy Dezső báró merkáns alakját, s a százszor bemocskolt igazság szinte kisugárzik egyéniségéből és hódolatra késztet mindenkit, még azokat is, akik kételkedtek valaha Bánffy Dezső báró politikai céljainak becsületes őszinteségében.

A mostani Bánffy Dezsőt nem kell nekünk külön bemutatnunk. Ott áll ő elől a fórumon és néhány lelkes bajtársával együtt lobogtatja azt a fakyalángot, melyel rávilágít a fondorkodókra, a sötétségben gyanútlanul bujkálókra és főleg, melyel megvilágítja a maga igazságait, melyek a nemzet igazságai.

De a régi Bánffy Dezső . . . Bánffy, a miniszterelnök, rejtelmes alak sokaknak a szemében és szinte megdöbbennek attól a nagy átalakulástól, melyen Bánffyt keresztülmenni gondolták. Pedig nem ismerték jól sem egyéniségét, sem politikáját Bánffy Dezsőnek azok, akik itt nagy átalakulásokról beszélnek. Hisz nem tagadja senki, hogy gondolkodásában némi változás észlelhető és a sok tapasztalás megérlelt benne olyan elveket is, melyeket ezelőtt nem vallott, tán egy kissé át is idomította nézeteit; de lelkében nem hozott létre bármiféle átalakulásokat, mert semmikép sem volt szükség átalakulnia. Bánffy lelkében, szellemében, hitében és legszentebb érzéseiben mindig magyar volt, a legsovénabb és legkeményebb magyar politikus, akit valaha e haza földje szült és táplált. Bármit fogjanak is rá ellenségei, magyar volt ő a miniszterelnöki székben éppúgy, mint most, sőt ha a fokozhatatlant fokozni is lehetne, *magyarabb*, mert hajlíthatatlan és sziklaszilárd akaraterejével,

jellemével és egyenes szókimondásával azon a helyen, ahol az a legnehezebb (ellen-ségeink nehezé tették), a legnagyobb sikerrel, a leggyönyörűbb eredményeket érve el, munkálkodott Magyarország boldogulásán és megszilárdításán.

E sorok írójának alkalmá nyílt egyszer megkérdezni egyik legelőkelőbb függetlenségi politikusnak véleményét Bánffy Dezső, a miniszterelnök felől. Ez nem sokkal később történt, mikor Bánffyt az emlékezetes obstrukcióval, melyet a szabad-elvű disszidensok tettek végzetes kimenetelevé, az egyesült ellenzék megbuktatta.

El voltam készülve arra, hogy kérdésemre az illető ellenzéki politikus a legkegyetlenebb kifakadásokkal fog válaszolni és a sárga földig lerántja a volt miniszterelnököt, de szinte megbénultam a csodálkozástól a a következők hallatára:

— *Bánffy ma a legtiszteletreméltóbb és legnemzetibb politikus Magyarországon!*

És elbeszélte, hogy a leghevesebb harcok idején, mikor a rettenetes szenvedélyek hevében kétségbe merte vonni Bánffy hazafiságát, a miniszterelnök szünetközben fölkereste a folyosón és olt azt mondta neki:

— De most már követelem, hogy engem a lakásomon felkeress, egynémely felvilágosítással kívánok szolgálni.

Mikor Bánffyt a miniszterelnöki palo-

— Az alispánné beteg, meghűlt nagyon.

— Kellemetlen! — tódította Hubay sájnálkozó hangon csak azért, hogy mondjon valamit. Bensejében örült a természetes hölgy távolmaradásán, kit így legalább nem kell megtáncoltatnia. A nehézkes járásu alispánné ugyan nem valami fürgén lejt már a táncot és gyakran példálódzik, hogy milyen híres táncosnő volt ő annak idején.

A fiatalság eközben betódult és a sétálók csevegésétől zsongott a nagyterem. Hubay lehajolt a szöke asszonyhoz, ki bohóságain nagyokat kacagott. Pajkos kedvével a különben komoly gazda kedélyét derültté hangolta, ki most minden igyekezetével odahatott, hogy a szellemes asszonykát tőle telhetőleg szórakoztassa. Csak ritkán vetett egy-egy oldalpillantást a békésen tereferelő mamákra, kik ilyenkor fürkészőleg nézték végig és egymás füléhez hajolva sugdozni kezdtek. Hubay ügyet sem vetett rájuk és zavartalanul beszélgetett tovább. Észrevette, a mint az aljegyző egy rá vonatkozó megjegyzést kockáztat, mire a mellette álló fiatal ember jelentősen hunyorított. Szigorúan rájuk nézett és azok megszeppenve tovább sompolyogtak.

Erőtéljes, férfias arcát élénk pir borította. Mély tűzü, dióbarna szemei ragyogtak

T Á R C A.

Elmondanám . . .

Elmondanám én mindenkinek,
Mi bánat nyomja fájó szívem.
De azt hiszem, hogy igaz részvéttel
Nem hallgatná azt senki sem.

Mert ismerem az embereket,
Az örömben osztoznak velünk;
De ha a sors ellenünk fordul,
Igaz barátot nem lelünk.

Dal.

Töméntelen
Fényes csillag van az égen,
Csak az enyém
Tünt le onnan réges-régen.

Rózsát fakaszt
A tavasznak napsugára,
Virágokat
Hoz egy kis lany sirhalmára.

A kit takar
Az a virágos sirhalom,
Az volt az én
Égről letűnt kis csillagom.

Katonka Bertl.

Az életmentő gyermek.

— Írta: Keszler Károly. —

Beharangozott a cigány a második négyesre.

Hubay Pista, a járásbíró szöszke feleségével volt elfoglalva, s ép e kellő pillanatban lépett a terembe. A kicsi asszony már türelmetlenül várta, de mikor a szálas, tagbaszakadt férfi udvariasan meghajtotta magát előtte, pajkos kacagással csimpajkodott a karjába.

Szelid hangján szemrehányással illette, a miért ily későn jött. Hubay halkán bocsánatért könyörgött, érthetetlen okot hozván fel ürügyül.

A szöszke asszony gyorsan megvigasztalódott és összecsucsorítva parányi száját, mosolyogva folytatta:

— Képzeld csak, nincsen bálványánk!
— Hogyan? — érdeklődött Pista.

Bevásárlási utamból hazatérve, az őszi ujdonságok dús választékban megérkeztek.

Férfi nyakkendőikben alkalmi vétel.

Kérem a n. é. közönséget azok megtekintésére.

Kiváló tisztelettel

EISLER KÁROLY női-, férfi-divat, rövidaru és cipő-üzlet tulajdonos Nyiregyházán.

tában meglátogatta, a miniszterelnök egy esomó kéziratot adott át neki tanulmányozás céljából és se szó, se beszéd, magára hagyta.

Mikor Bánffy egy óra mulva visszatért, egy mélyen meghatott embert látott maga előtt ki — mint kijelenté — ezerszer megbánta, hogy ellenség gyanánt viselkedett a legnemesebb és legmagyarabb államférfiival szemben.

A diszkrét természetű kéziratok ugyanis egytől-egyig Őfelségéhez intézett felterjesztések voltak a magyar királyi udvartartás érdekében, amely kéziratokban Bánffy különösen hangsúlyozta, hogy a magyar-osztrák monarchia igazi sulypontja csakis Magyarország lehet.

Azóta változott meg az ellenzék egy jelentős részének (moat már mindnyájuknak) felfogása Bánffy Dezső báró politikája iránt, mert tudtára ébredtek annak, hogy Bánffy — bár eszközeiben nem volt változatos — szívós akarattal tör az egyedül üdvözítő végcél felé, mely egy minden tekintetben konszolidált, egységes és hatalmas Magyarország felé vezet.

Ez pedig az a politika, mely szívünk-höz van forrva és csak a legmelegebb szeretet virágozhatik ki onnan az iránt az ember iránt, ki ennek a politikának legelső és legrátermettebb zászlóvivője.

Nagyjaink.

III.

E nemzetet hajdanában a nemesség, a magyar főnemesség és közép nemesség uralta, a nemesség adta a katonát, a nemesség viselte az országos és megyei közhatalokat — nobile officiumból, tisztán kötelességérzetből.

Ama nagy és kisbirtokok révén, melyet a nemzet vagy a magyar szent korona viselője hazafias és éppen nem hazafias szolgálataokért a nemességnek adományozott, ezen ország a karok és rendek birtokában volt,

és úgy érezte, hogy sohasem volt jobb kedve. Szikrázó élceivel kacagtatta a csöpp asszonyt, míg csak a cigány újra rá nem zendítette.

Akkor hirtelen elsápadt.

A feleségét pillantotta meg. Az elvált feleségét. Nem egyedül volt az asszony. Új férje gardirozta: Bakos Gyula köz és váltó ügyvéd. Ő vele is táncolta a négyest.

Hubay zavarát rögtön észrevette és tüstént ingerkedni kezdett vele. Rászegezte égő bogár szeméit, és tekintetével perzselte a férfit. Az meg elkábulva az asszony mosolygó pillantásaitól, minden figurát elhibázott. A híres négyesrendezőt váltig biztatni kellett:

— Most jobbra Pista!

— Helycsere. Nem így! Balkézzel . . .

Szemét egyik pillanatra sem vette le az asszonyról, a ki egyre felé mosolygott. Az ügyvéd bókjait tartózkodólag fogadta és figyelemre sem méltatta udvarias előzenyességét. Sikkes mozdulataival kecses formáit törekedett kidomborítani, hogy igéző képességét kellőleg érvényesítse. Félig nyitott ajkai csókért epedtek és formás keble hullámosan-lihegett. A hölgszólóban kacéran fölkapta szoknyáját és látni engedte parányi selyemcipős lábát, karcsu bokáit.

Hubay megrészegült a látványtól. Magas, domboru homlokáról verejtékben gyöngyözött az izzadság. Egészséges, barnapiros arca lángba borult és ajka sóváran lihegett.

ennek fejében a hazát védelmezte és a közügyeket mint említett nobile officiumként szolgálta.

Az idők szele által érintve, e haza örök dicsőségére a köznemesség önként; a főnemesség egy része önként, más része a helyzet kényszere által sodorva, előjogairól lemondott minden véres harc nélkül, és így lett ma e hazának tizenhatsz millió egyenlő jogokkal felruházott polgára a haza teste e magyar hazának egésze — a magyar — az ezredévet e helyen betöltött hatalmas magyar nemzet.

Ezen egyénjogosultság azonban, ha közelebről szemügyre vesszük sem a politikai jogok, sem a közteherviselésben nem ideali, a mai korban nem kielégítő, sőt nagyobbat terhet ró a nép vállára, mint talán hajdan.

A nemzetéletének feltámadásától (1848—67) a nemzet solidaritás alapra fektetett alakulásáig a köznemesség a nemzeti küzdelmekben kifáradva, anyagilag összeroppantva és az utóbbi időben egyrészt a korral haladni nem akaró visszamaradottsága folytán, főleg pedig a főnemességet külsőségekben utánozni akarva, az anyagi tönk szélén áll, és a létért küzd, másrészt még ma is a kenyérkereső ipari és kereskedelmi anyagi javat leginkább biztosító pályát, mint magához nem méltót nagyrészt kerüli — így az étellel való küzdelemben nem hogy emelkedne, de hanyatlik.

A nemzet nagyjai? a főurak nagyrésze (tisztelet a kevés kivételnek) nagy birtokai révén és a majorátus által védve nem ad példát arra, hogyan lehet a közügyet önzetlenül szolgálni, nem ad példát arra, miként lehetne a nemzet kevesebb javakkal megáldott fiainak megélhetését biztosítani, vagy előmozdítani. Munkára az étellel való küzdelemre nevelve nincs, a nagy javak birtokában elpuhulva nobel passiójának él herekép e nemzet testén a nélkül, hogy a nagy név és vagyonnal járó kötelességeit fölismerni is képes volna, a vagy s közügyek, vagy emberszeretet, a nemzet előrehaladását képező munka terén, e nemes és nagy téren működni óhajtana.

Földjeik, a biztosított majorátus révén nem lehet a nemzet más élet és erőképes munkás tagjainak tulajdonává, és így a magyar nép legéleterősebb elemei bármily erőfeszítéssel és küzdelemmel sem képesek megkuporgatott filléreik összetevésével sem tud-

zött az izzadság. Egészséges, barnapiros arca lángba borult és ajka sóváran lihegett.

A kicsi, szöske asszony kíváncsian figyelt a férfit, a ki megkésztett szerelmében eset volt, mint egy melakóros siheder. Ostromló kérdéseire zavartan hebegett, pedig nem kellett kitérnie a feleletadás elől.

A rendező „simple chaine“-t vezényelt. A szálás, izmos térői térdei megintogtak és ajka reszketni kezdett. Végre elébe ért. Gépiesen nyult ez asszony keztyüs keze után, de csak legyezőjét nyújtotta neki. Szempiláit a földre sütötte és csábító mosoly ült ajka szögletében.

Hubay mohón szoritotta meg a halcsontos legyezőt, úgy, hogy a csontszárnyak összeroppantak. Lábai gyökeret vertek egy pillanatra és a forgatag kimozdítván helyéből, sodorta tovább. Kábultan, bódult fővel engedte vonszolni magát.

Azután kitámolygott a teremből.

Künn a szabadban az őszi szellő némileg magához térítette a férfit. Ott állott a tornácon és törülgette forró homlokát, melyre lecsapzottak göndör hajfürtjei. Álmatagon elható rezgással kíséretét idáig a muzsika. A zokogó cimbalom, melynek hangjától néhány perccel előbb feszültek az idegei, most elérzékenyítette. Fejét lehorgasztotta és gondolkodni akart. Hiába, csak maga elé nézett és nem volt képes a legcsekélyebb össze-

nak a magyar Alföldön földet venni, hogy ott erősen gyökeret verhessenek.

Tudjuk azt, hogy a magyar nép mennyire ragaszkodik a röghöz, de mivel gyökeret venni sem képes egyrészt kivándorol, másrészt az elkeseredés ezen talajából virit egy idegen virág — a socialismus virága.

Ez a magyar nép józan egyszerűségével össze nem fér ugyan, de a kénytelenség iskolájából tápot nyerve itt gyökeret ver.

Ha a hazai takarékpénztárak betét lapjai végig néznők, különösen a fővárosban, sőt a külföldön is azt látnók, hogy a tőkék java része főuri tulajdon, de így lekötött a nemzet ereiben szét nem hintve kötött és termékenyítőleg nem hat. Ezért nem fejlődik és nem fejlődhetik egyrészt a magyar ipar.

Ma napság az utolsó napszámos is épp úgy, sőt fokozottabb mértékben köteles pénz és véradóval e hazának szolgálni, mint a főurak; mert csak elképzelhető e oly bányu, a ki be nem látná azt, hogy az a főur, a ki mondjuk 50000 korona jövedelem mellett 4000 korona adót fizet, vagy az a kis gazda, a ki 300 korona jövedelem mellett 20 korona adót fizet, a közterhekben nem arányosan vesz részt nem is szólva a hároméves katonai szolgálatról, mely fiatalágának munka képességének legkülönb három évét adja a nemzetnek adóba, míg otthon esetleg a családfenntartó hiányzik, addig a főur játszva tesz eleget egyéves szolgálatának és életének egyik legszebb éveit közé számítja azt, a nélkül, hogy az élet gondjai zavarják.

Ma a születés és vagyon kiváltságosainak kötelesség érzettől kellene áthatva lenni, kell, hogy ama kötelességek helyett, melyet a múltban a nemzet élete tőlük megkövetelt más kötelességeket teljesítsen. A kötelességek, melyeket követniök kell a közgazdasági és erkölcsi tér, melyen vezető szerepük van.

Sajnos azonban e kötelességeket csak fehér holló gyanánt és (tisztelet a kivételeknek) csak egy néhány főur ismeri, de nagyobb részük még arra sem érez kötelezettséget, hogy e haza határain belül költse el jövedelmét, melyet a nemzettől nyert, nem-hogy e nemzetet igaz hazafiuként szolgálni esze ágában is volna.

Ki ismer olyan magyar főurat, ki birtokát, farm rendszer szerint átalakítaná, vagy ki nemzetiségi vidékről, árvákat, vagy nélkülözést szenvedő gyermekeket magyarrá

függést sem megtalálni. Majd azon vette észre magát, hogy szeméből két nagy kövér könnycsepp csordul ki és pereg lefelé, lassan óvatossan jóleső meleget árasztva szét az arcán, melyet a hideg már megcsipett ez alatt. Letörölte a hivatlan tolakodó könnycseppet és vontatott léptekkel tartott arra, merről a tánczene elmosódott hangjait hozta a szél. Lábaik csak úgy vonszolta maga után, ólom sulyként húzták lefelé. De valami ellenállhatatlan erő vonzotta oda

A mint a terembe lépett, a forró léghőrcsőbe csapott, Alig vették észre a tévelygőt, ki holtra fáradva rogyott a pamlagra. Körülötte széditően perdült a tánc, szemei előtt összefolytak az arcok és senkit sem tudott tisztán kivenni. Fejét visszahajította a pamlag támlájára és mialatt révedező tekintetével a freskóképeken kalandozott, elábrándozott a közelmúltól, a mikor még Bakos Gyuláné az ő felesége volt. Nem oly rég csak tavaly télen. Mert alig néhány hónapja, hogy a legfelsőbb bíróság kimondta a válast. Pár hétre a törvényszék ítéle után kimondta a kuria is a döntést, helybenhagyva az elsőfoku bíróság ítéletét. Ő sietteté az ügy lebonyolítását, mert lelkét marcangolta az a vád, mely szennytelen nevéhez tapadt. Hitelt adott akkor minden nemtelen besugásnak és a legapróbb jelenség is terhelő bizonyosság volt előtte az asszony vétkessége mellett. De mi-

UJDONSÁGOK:

szövet-blouseok-, jouponok-, kötények és bőrövekben.

Mindennemű kézimunka hozzávalók, szövetek, himző-anyagok. HAMERLI-féle pécsi bőrkeztük.

Kapható: KOHN IGNÁCZ divatáru üzletében, Városház-palota.

munkára nevelni akarná, a magyarság számát ez által szaporítani akarná, holott itt Szabolcsban, de más helyt is a felvidékről lekerült árvák kis és közép földmivelőinknél keresnek és nyernek új otthon — lesznek magyarrá.

Ki ismer főurat, ki valamely új iparágat megteremteni, vagy életképessé tenni megkísérelt, vagy új magyar szükségletnek megfelelő nagy behozatalt igénylő ipartelepet, vagy gyárat alapított volna?

Honnan ismeri a nép földes urát, ha csak nem onnan, hogy vadászati alkalmával hajtónak hívják, vagy ha hazafias felbuzdulástól serkentve, népképviselő akarván lenni a corumpálás, a megvesztegetés métegyét hinti, vagy hinteti el a nép legszentebb polgári jogainak gyakorlásánál, mely minden öt évben az egyedüli alkalom, melylyel önsorsának javítását előmozdithatja.

Hol látja a magyar nép azon jótékony kezét, mely az ő létével és javával gondol, az a nép, melynek milliói erős kezük munkájával a föld a magyar föld kebeléből, kizsarolják számukra azt a jövedelmet, melyet ők külföldön lófuttatás a vagy kártyán vernek el?

Hol látják azt a vezető kezét, mely megmutatja nekik rögöz kötöttségnek, hogy a világ fejlődésében a megélhetés nehézségeivel hogyan tudjanak megküzdeni?

Nagy átlagban sehol.

Látják azonban, hogy napról-napra községenként fogyasztási szövetkezetet állítanak fel, melynek megtakarított filléreikkel, (a főur, vagy helyettese felszólítására) ők is terhes részesei, melynek többször kárát, mint hasznát látják, mivel ezen fogyasztási szövetkezetek a szükségrendő iparcikket könnyebben hozzáférhetővé, a vagy olcsóbbá nem teszik, sem a nép eladó nyersterményei árát nem emelik, hanem a részjegyek vajmi gyakran semmit sem érők mert a fogyasztási szövetkezetek rövid idő alatt tönkre mennek. Látják, hogy jótékony célú mulatságokat, sorsjátékokat, lófuttatásokat rendeznek a főurak, a kik fényes fogataikon megjelennek és a nép költségén (az ecclesia költségén vulgo) a tőlük bevett belépő díjak és sorsjegyvásárlások nagyszerű eredménye útján könyvtárakat állítanak fel, a mi üdvös és szép ugyan, de jó is, hogy téli időben, midőn az inség beköszönt, munkáról hiába álmodozik és az üres gyomor is hiába beszél, az Istenadta nép könyveket

kapjon, melyből kiolvashatja, mily önzetlen nemesek és emberbarátok ezek a nagyurak.

És a kormány jótékony keze mit csinál?

A főuraknak megad minden kedvezményt és a majoratusok által megvédi őket régi öröklött tulajdonában és vigyázz arra, nehogy az részekre szakadhasson.

A középosztályt támogatja talán azzal, hogy földjére olcsóbb kölcsönt ad mint a nagy kamatra dolgozó hitelintézetek, avagy talán sürgeti és támogatja, vagy talán segítyt ad oly bank felállítására, mely a földbirtokosok nyerstermény vagy élő állat állományára zálogjog felruházásával olcsó kölcsönt adhasson, ne hogy szorultságból drága uzsora kamatra pénzt kénytelen legyen felvenni, avagy termékeit potom áron előre eladni kénytelen legyen. Távol áll tőlük ezen gondolat is.

A népet is támogatja talán abban, hogy a kötelező tűz és aggkor elleni biztosítást behozza?

Az idei év óriási tüzei bizonyítják, hogy a biztosító társaságok miként bánnak el feleikkel, alig kapták meg a biztosított összeg felét és könyöradományra szorultak azok kik óriási biztosítási díjakat fizetnek. Vagy talán a kötelező állami biztosítás drágább volna? Ki merné ezt állítani?

A kormány áldó kezével gondoskodott arról, hogy a vagyonban elpusztult szőlősgazda, szőlője ujjaalakítására az agrár banktól állami garancia mellett 5³/₄%-os kölcsönt nyerjen, holott egyszerűben tehetett volna, hogy maga 4%-os kölcsönt adjon, nehogy ezen drága kölcsön visszafizetésénél nagy erőfeszítéssel alkotott munkájuk végrehajtás útján újra kerüljön.

De kellett ez ország dicső nagyjainak egy néhány nagy honorálással járó állás és ezért kellett az agrár banknak kölcsönzött millióknak milliókra rugó a középosztály és a nép verejtékes munkájától elvont kamata.

A kötelező tűzbiztosítást, avagy az aggkor elleni biztosítást is csak akkor emlegetik néha-néha, ha választók előtt szépeket akarnak mondani.

Fenntartják a kül és belföldi biztosító-társaságokat, melyek mig egyrészt nemzetlő bevett milliókat külföldön gyümölcsöztetik, másrészt nagy nyereségre dolgozván a haza szegény főurainak, mint ezen biztosító társaságok igazgatósági tagjainak óriási osztalékokat és nagy tantiemeket osztogatnak.

Ezért nem mer a kormány keze darázs-fészekbe nyulni. Politikai érdekből takargatja az ürességet és sivárságot, melylyel politikája telítve van és nagy büszkeséggel veri a mellét, hogy mennyire liberalis.

Ez ama védelem, melylyel a magyar kormány támogatja ezt a testben lélekben egyaránt nemes magyar népet — ez ama védelem, melylyel a haza nagyjai aggódó gonddal veszik körül a támogatásukra szoruló magyar népet.

Ez az áldott és igazi jótékony nemzeti politika jelenleg Tisza István gróf aegise alatt. Ez a haladás és a liberalismus. (Folytatom.)

Városi közgyűlés.*

Rendkívüli közgyűlést hirdetett a város e hó 13-ára, fontos két tárgy volt napirenden; a várostulajdonát képező gőzfürdő mikénti kezelése a jövőben, és a jéggyár létesítése. Kis érdeklődés mutatkozott e két fontos tárgy iránt a képviselőknél, mert a 220 tagot számláló tagokból csupán 40—50-en jelentek meg; amit nem pótol az, hogy a megjelentek nagyon is érdeklődtek a említett tárgyak minden részlet kérdése iránt. Utólag értesülünk a földmivelő gazdák zúgolódna is érte, hogy az ilyen fontos tárgyakat mindig olyankor tűzik napirendre, mikor nagy munkaidő van és ők hivatás szerűleg el vannak foglalva. És nem minden alap nélkül hangoztatják, hogy a legutóbbi közgyűlésen a tanács javaslata mellett a többséget a városi tisztviselők tették ki; akik igen kevéssel járulnak a roppant közköltséghez. Hát mi jól tudjuk, hogy sok minden hiányzik még Nyiregyházán, p. o. még csillagvizsgálónk sincs; de az intőző urak elfelejtik, hogy Nyiregyháza alig pár év tizede, hogy városossá fejlődik, és szem elől tévesztik, hogy rohamosan nagy várost faluból csinálni nem lehet, mert nem szabad. És kár a város vezetőségének maga ellen ingerelni a nagy adófizetőket.

De mit is csináljon előbb a város? A nyakában levő temérdek adósságot törleszse-e? A város fejlesztésére eddig létesített intézményeket tartsa-e fenn? A tisztviselők-

*Adjuk e közleményt bár nem értünk mindenben egyet vele. Lapunk múlt számának zártakor vettük s így abban technikai okok miatt nem jelenhetett meg.

kor az asszony olyan büvölően szép volt. Ép olyan szép most is. De akkor nem szerette úgy, mint most szereti, amikor meggyőződött ártatlanságáról. És balga, esztelen fővel elűzte magától.

Az asszony pedig elment és még csak vissza se nézett. Gyermekeit is ott hagyta nála. Ő ujjlag berendezkedett és rideg, agglényi életet élt. Most is csak azért jött ide, hogy kellemesen töltsse az estét és némi változatosságot teremtsen szintelen életében.

A szomszéd teremben néhány sirva vidgató búsmagyar idogált, gyertyavilágnál két szál cigány mellett. Valaki elkacagta magát odabenn. Hubay mintegy varázsütésre föluggrott, így csak ő tud kacagni! Kidülledt szeméi veszedelmesen villogtak és elszánt léptekkel tartott a mellékterem ajtajának. Eltalálta; hatan voltak ott benn, pezsgöztek javában. Valamelyik fiu elkiáltotta magát, életve a szép asszonyokat ezen a világon és cigány tust huzott rá. Az asszony feje az ügyvéd mellén pihent és féloldalt felemelkedett, hogy az ifjuval koccintson. Aztán a félig telt karsu poharat ajkához emelte, miközben villogott a gyöngysor foga.

Csillogó szemével, alig hogy belépett, észrevette a volt férjét. Gunyos tekintetet vetett feléje, ez végig marta a férfit. Aztán rózsás ujjával dobolni kezdett az asztalon, rá se hederítve többé.

Hubay ami kis józanságot hozott magá-

val, azt is elvesztette. Megrészegült ismét, de egy másik érzés megfeszítette petyhüdt izmait, a tehetetlen düh érzése, mely kitörni készül. Szemei vérben forogtak, amint volt feleségét megpillantotta, fejével az ügyvéd kebelén az asszonyt, kihez röviddel ezelőtt senki másnak sem volt joga, mint neki. Karját csapásra emelte föl, de ismét alá hanyatlott, amint reá tekintett, kissé elcsendesült férje kebelén és olyan észbontóan szép volt, lezárt szempillákkal.

És ő ott állt néhány lépéssel az ajtó mellett, merev félhomályban, nézte az asszonyt sóvár, telhetetlen nézéssel. Ereiben tombolva lüktetett felizgatott vére, halántékán a kék érvastagon kiduzzadt és majd megpattant. Ajkai elhalványultak és görcsösen vonaglni kezdtek. Arca fakó lett, majd viaszszinűen sárga. Egész valóján a vágy és elfojtott düh ömlött végig.

Hirtelen megfordult és sebes léptekkel kifelé tartott. Őszi felöltőjét nyaka közé kanyarította és az üveges tornácon keresztül rekedten szólt kocsisára. Csörtetve előrobogott a fogat, de a két fél vér csak ügetve haladt az amugy is szép és jó koci uton. Mélyen belevágta magát az ülésbe és fásultan tekintett szét e tájon.

És ezen az uton szörnyű terv fogamzott agyában és ezután kis időre rendületlen nyugalommal ült a kocsiában, nem gondolva már semmire. A siket éjbe belenyillalt né-

hány vontatott, keserves ugatóhang és a két paripa előrehegyezett füllel poroszkált hazafelé.

Hubay szótalanul ült és türelmes, a mig hazáig nem érnék. A küszöbnél Hubay nem is várta, hogy előbe jöjjenek. Maga nyitja ki a koci ajtaját és komoran kiszáll. Határozott léptekkel tart lakosztályának, de kis lánya hálószobájából világosság szűrődik elő. Szíve nagyot dobban és hirtelen arra irányozta lépteit. A neszfogó, süppedékes szőnyegen óvatosan lépked, nehogy fölriadjon a gyermek. Mikor a nyoszolyához ér, valami fojtogató érzés arra készíti, hogy szétvonja a függönyt.

Ott fekszik a gyermek félig betakarva és álmában mosolyog. Hubay lehajol hozzá és megcsókolja mindkét orcáját a gyermeknek. A gyermek fölbred, rámosolyog és halkan susog valamit. Aztán ismét lezárja szempilláit és édesden elszunnyad.

És az imént még erős férfi, ki oly szilárd léptekkel tartott szobája felé, most térdre rogyik. Kebléből zokogás tör elő, csukló, szaggatott zokogás. Az ébredő nap ily helyzetben találja, a mint kis leánya ágya előtt térdel, fejét a szék támlájára hajtva.

Az angyalarcu baba pedig álmában de-hogy tudja, hogy mosolyával egy életet mentett meg.

Az atyja életét . . .

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

bajainál

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos

idült bronchitis, számarhurut és különösen láb-

badozóknál influenza után

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

nek jogos fizetés emelési kérvényét teljesítse? És mindezt ezen inséges évben, midőn a gazda siránkozva néz a jövő elé, a nép más rétegei pedig a roppant drágaságot alig tudják elviselni. És akkor előáll a tanács és bele lovaltatta magát egyesek által ilyen dolgokba mint a múlt heti közgyűlés tárgyai.

A „Nyirvidék” nem rég a város gazdálkodását szóvá tette és sok megszivelni való dolgokra rámutatott; többek között a fürdők házi kezelését illetőleg rámutatott arra, hogy az egyes befentesek sógorság, komaság részére állásokat kreáltak; és a várost gseftekbe viszik bele, amit a városnak nem volna szabad, mert a költségvetését nem teheti ki bizonytalanságnak. Erre valaki azt válaszolta, hogy a Sóstó kezelése jó üzletnek bizonyult: Hát ez sem való! Mert ez az év olyan volt a fürdőkre nézve, amilyen 20 évben egyszer sem fordul elő, tehát kivétel. De ha megszámláltatnánk a várost s nemcsak azt kellene kimutatniok, hogy mi volt a bevétel; de azt is, hogy szigorúan véve mi volt a kiadás, és a mint dr. Vadász Leó helyesen jegyzé meg, hogyha a város a tüzi fát eladási áron számítaná fel, és a többi teljesítményeket, szintén megfelelően, meglátnánk a jó üzletet.

A polgármester ur, ki csupa sziv, és ki kemény munkában tölti életét, nem egész jó környezetben van. A törzsfőnökök uralma még most sem szűnt meg. Hej pedig okosan figyelmeztette őt megválasztásakor dr. Meskó László arra, nézzen csak szét maga körüi és üssön szét az önérdeket keresők között.

Fájdalmasan esik látnunk, hogy a volt polgármester és a jelenlegi között nincs meg a kellő harmónia. Kölcsönös féltékenykedést emlegetnek ennek okául, a mit mi nem hiszünk. Nem hiszük Májerszky Béláról, de nem hiszük Bencs Lászlóról, habár nem legjobban eshetik utóbbinak a mellőzés sok oldalról, neki, kinek e város, minden hizelgés nélkül mondva, olyan sokat köszönhet. Hja! „Undank barkeit ist des Menschen Lohn” Az emberek mindent elfelejtenek és azt tartják: „meghalt a gyerek, oda a komaság”. Új komát keresünk.

Öreg Beniczky Miksával is így áll a dolog.

De az még sem járja, amit a város e veterán férfiával szemben, a város egy „hű fia” megengedett magának, midőn oda kiáltott neki: „Öreg ember nem tudja mit beszél”.

A polgármester ur ha hallotta volna bizonyára rendre utasította volna.

Végtére is nemcsak a törzsfőnökök beszélhetnek egy városi közgyűlésen, és az ő szavazatuk is csak egyet számít és nem ér többet mint a Belfi, vagy Windt Mór szavazata.

Kérjük tehát a törzsfőnök urakat legye- nek elnézők és hagyjanak mást is beszélni és tartsák meg hangjukat akkorra, mikor valakijüket be kell protegálniok.

Hisz lesz még állás üresedésben. Majd mikor pallért kell mérnökké avansiroztatni, asztalost pénztárnokká, barázdát nem ismerő urat (Nem Balla Jenőről van szó, ő sok mindenhez ért.) gazdasági tanácsossá stb. stb.

HIREK.

Előfizetési felhívás. Az évnegyed közeledte alkalmából, felkérjük lapunknak azon járatóit, akik az előfizetési díjakkal hátralékban vannak, sziveskedjenek a hátraléki összeget kiadóhivatalunkhoz lehető mielőbb beküldeni. Midőn megyénk és városunk m. t. közönségét a lapunkra való előfizetésre felkérjük, utalunk lapunk-

nak változatos tartalmára és azon kedvező körülményre, hogy munkatársaink között több kiváló író neve olvasható. Az előfizetési feltételek a címlapon olvashatók.

Aranymise. Lapunk múlt számában már megemlékeztünk arról, hogy Meszlényi Gyula püspök áldozópapságának félszázados évfordulóját Máriapócsen aranymise tartásával ünnepli meg. A ma egy hete végbement ünnepély rendkívül fényes volt és abban a papok és az áhitatos hívők nagy számmal vettek részt.

Katona Béla, a kiváló gazdasági író, Budapestről, a mai napon városunkba érkezik és holnap, délutáni 4 órakor, az ipartestület helyiségében felolvasást fog tartani. A gazdag ismeretű, vonzó irályu író felolvasása iránt általános és nagy érdeklődés tapasztalható. A magunk részéről is jelezni kívánjuk, hogy a Katona Béla előadása nagyon is megérdemli, hogy mennél többen hallgassák azt meg, akik hasznos ismereteket szeretni, nemesen szórazni akarnak.

Az állat egészs. felügyelő a városi állatorvos ügykezelését tegnap megvizsgálta és azt minden tekintetben rendben levőnek találta. Megtekintette a város egészségügyi intézményeit is.

Nagy szerencsétlenség érte, Nyirbaktán, a Máriapócsról haza igyekező búcsusokat. A Kisvárdai vidékéről való búcsusok ugyanis lepihentek a baktai piacon, hogy a következő hajnalban tovább mehessenek. Az ut fáradalmaitól kimerült hivek legnagyobb része elszunnyadt, midőn a nagyvarsányi bíró kocsija a keresma előtt meg állt. A bíró betért egy kis itókára és a jöltáplált lovakat neje, meg a kocsin ülő többi asszonyokra bizta. Valamely zajtól azonban a lovak megvadultak és neki rohantak a közelben pihenő búcsusoknak. Az álmukból felriadt emberek között lárma, sirás és jajgatás támadt, mire a baktaiak is összefutottak, akik rémülve látták, hogy több férfi, asszony és gyermek vérében vonaglik. Többen halálos és súlyos sérüléseket szenvedtek. Német Ignácné és két gyermeke, továbbá Kelendóci Veron azonnal kiszendtek. A szerencsétlenül jártak iránt, nagy részvét mutatkozik.

Vigan a halálba. Darabos János, helybeli volt lakos, mindenhez hozzáfogott ami jövedelemmel jár. Foglalkozásának azonban nem volt láttatja, mert a bor, sör, pálinka, meg a kártya minden keresményét felemészte. Darabos sokszor fogadta, hogy már nem iszik, nem kártyázik, de fogadását megállani nem tudta. Elhatározta ennél fogva, hogy megvállik az élettől és oda költözik, ahol nincs sem ital, sem kártya. Múlt szombaton tehát halántékon lőtte magát és néhány órai szenvedés után meghalt. Az öngyilkos több levelet hagyott hátra, melyekben *ékes versekben* elbucszuk a pálinkától, kártyától, meg a feleségétől. Hja, Darabos is úgy járt, mint sokan jártak már az ital, meg a kártya miatt.

Tűz. A múlt hétfőn tűz ütött ki városunkban, amidőn Péntes Mihály, vasuti őrnök az Er-utcán levő, nádas tetőzetű háza gyuladt ki. A tűzoltóság ezuttal is gyorsan kivonult és eloltotta a fenyegető tüzet. Tűzoltóink munkája annál nehezebb volt, mert erős szél fűt, a szomszédos nádas tetőzetű épületek alig pár méterre vannak az égott háztól. kút pedig közelben nem volt. Ennyi visszás körülmény mellett is sikerült az egész utcát fenyegető tüzet elfojtani.

Cigányok harca. Kertész András, királytelki mezőőr beszélte a következő esetet: Néhány nappal ezelőtt körülbelül 15 szekér vándorló cigány telepedett le a királytelki határ mentén. A cigányok eleinte békén viselkedtek, majd feleselni, később pedig verekedni kezdtek. A verekedés később valóságos csatározássá fajult. Revolver és a kéznél levő ütő, ölö minden szerszám mozgásba jött. Ha kifáradtak a civódó, verekedő emberek, pihenőt tartottak, majd ismét összetűztek. Hajnal körül egy markos cigány mindkét kezébe revolvért vett, karjait kicsapva egy cigány asszonyra lőtt, aki jaj nélkül a földre hullt és rögtön meghalt. Kevés idő múlva a cigányok begöngyölték, szekérre dobták a halottat és elkocsiztak vele. Állítólag mindezt látta a mezőőr, akit azonban jelentősen megfenyegettek, hogy a puskázásról senkinek se merjen szólni.

Kisiklott vonat. Folyó hó 18-án nyiregyháziakra is csak nem végzetes vasuti szerencsétlenség történt Arad mellett. A 9001. sz. személyvonat mozdonya ugyanis kisiklott és közel 10 méter magas töltésről 5 kocsit magával rántott a mélybe. Ezen a vonaton nagyobb társaság utazott nyiregyháziak közül is, akik azonban a vonat vége felé azon kocsikban ültek amelyek a sinekről kiugrottak bár, de a töltésen maradtak és így az ijedelmen kívül egyéb bajuk nem lett. A szerencsésen megmenekült városunkbeliek bebeszéli, hogy a vonat teljes sebességgel haladt, amidőn egyszerre óriási lökést éretek és a fejük felett elhelyezett podgyászféle rájuk esett. A lökés oly erős volt, hogy többen közülök leestek a padozatra, sőt kisebb sérüléseket is szenvedtek. Az egész vonatot az mentette meg a pusztulástól, hogy az 5-dik 6-dik kocsii közötti lánc elszakadt és így a vonat hátsó része a sinen maradt. Így is közel harmincan sérültek meg kisebb-nagyobb mérvben a vonaton utazók közül. A csodával határos, hogy életét nem vesztette senki, de többen lesznek nyomorékokká úgy a vonat személyzete, mint az utasok közül. A nyiregyháziak kirohantak a kocsiból, amidőn rémes látvány tárult eléjük. A lezuhant kocsikból segélykiáltások hangzóttak fel hozzájuk. Gyorsan a mentéshez láttak és orvos is akadt a közelben, aki véletlenségből ép arra kocsizott. A borzalmas szerencsétlenségnek hü photographiáit fogják közölni a fővárosi képes lapok, amennyiben Dokupil Gyula lapunk munkatársa is ott volt és egyenkint kapta le kodakjával a rémes jeleneteket. A fővárosi lapok bizonyára méltányolni fogják a Dokupil fáradságát, aki a legnagyobb veszély között sem vesztette el lélekjelenlétét. Az ilyen embert nem ok nélkül nevezik ügyes embernek.

Katonai lóvásár. A városunkban jövő hó 7-én tartandó katonai lóvásár a buzatéren reggel 8-10 órakor fog megtartatni.

A M. Á. V. igazgatósága közhírré teszi, hogy debrecen-szerencsi vonalon, a Nyiregyházáról este 8 óra 52 perckor induló és Debrecenig személyszállítással közlekedő tehervonatnál a személyszállítás csak bezárólag október 31-ig tartatik fenn.

Értékes munka. Dr. Kardos Samu debreceni ügyvéd a nagy Wesselényiről szóló munkájának kéziratát folyó hó 16-án adta át az Atheneum igazgatójának. Két kötetes munka ez, melyhez az adatokat 10 esztendőnél hosszabb időn át gyűjtötte és már december első napjaiban, tehát jóval karácsony előtt fog a könyvpiacra megjelenni. A midőn szerzőnek ezen első nagyobb szabású történelmi munkájára az olvasók figyelmét felhívjuk, megjegyezzük, hogy dr. Kardos Samu a magyar történelmi társulatnak a tagja.

A járlat kezelése sok kellemetlenséget okoz azoknak, akik vele bánni nem tudnak.

Hajnyíró gépek és borotvák

jótállással mindenféle aczélárak u. m.: kések, ollók, oltókések stb. beszerezhetők **jutányosan**

Blumberg József,

KAPHATÓK:

Franczia gummi különlegesség és szivacsok. **Parfüme-k, szappanok, kefék, fésűk, fogpor stb.**

Irrigátor I frttól 4 frtig minden minőségben felszerelve.

Igy járt Udvarhelyi Péter, kemecsei birtokos is. Az itteni legközelebbi országos vásárkor ugyanis egy értékes lovat árult Udvarhelyi. Egy gazdálkodó, vidéki ember megkérte a lovat, de annyi pénze nem volt, mint amennyi a loért járt. Adós maradt tehát 110 koronával és bement, hogy ő özv. Szabó Jánosné ladányi lakos fia. Megállapodás szerint, Udvarhelyi a járlatot visszahagyta, majd utánvétellel elküldte Ladányba, de sem Tisza-, sem Óradányban ilyen nevű ember nincs. Most az a kérdés, hogy félreértésről, vagy szándékos csalásról van-e szó. Bármiként áll is a dolog, de az Udvarhelyi pénze veszendőnek látszik. Mindebből pedig az a tanulság, hogy a vásárban, különösen ismeretlen emberek között legjobban a készpénzért való adás-vétel.

Felhívás. Felhivatnak mindazok a rendőrkapitányi hivatal által, akik amerikai utjokról visszatértek, valamint azok is, kiknek a kivándorlási utlevelők kezökben van, hogy elutazásuk előtt a kapitányi hivatalban okvetlenül jelentkezzenek.

Téli idő. E hét elején szokatlanul hűvösre fordult az idő. A legtöbben téli felöltőt viselnek. A hegyek között havazott, sok helyen arasznyi vastag hó is esett. Ez a csapásos esztendő végig akarja rendkívüliségét megtartani. Sok helyen a kályhákban és az államasutak éjjel közlekedő vonatain megkezdte a fűtést.

A hus árának szabályozása. A városok és községek előjárói nem voltak tisztában azzal, hogy a hus árát hatósági uton lehet-e szabályozni. Innen van, hogy akkor is, midőn a marhát a legolcsóbb áron lehet venni, a húst tuldrágán adják a mészárosok. Most például 20—30 forintért is lehet vágót vásárolni, de azért a hus épen olyan drága, mint akkor volt, amikor magas áron keltek a vágó jószágok. Emez ügyben a kereskedelmi miniszter a következőleg határozott: Így kellett határoznom, mert a marhahus-mérés szabad gyakorlatának korlátozására nézve az 1884. évi XVII. törvény 53. szakaszában felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők. Nincsen tehát nehézség aziránt, hogy olyan községekben, a hol a hus árát a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken túl fölcsigálták, a fogyasztó közönség érdekében a másodfokú iparhatóság az illető község képviselőtestületének kivánságára s az elsőfokú iparhatóság, valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53. szakaszának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a hus árát időnkint *hatóságilag szabályozza.*

Figyelmeztetés. Az ismétlődő iskola tanköteleseit és azok szüleit felhívja a városi hatóság, a beírás eszközöltetésére, mert aki jövő hó 2-ig azt foganatosítani nem fogja, szigorúan lesz megbüntetve.

Léghajó városunkban. Tegnap öt óra tájban egy léghajó haladt át városunk felett és Szentmihály felé haladt. Azt azonban nem lehetett kivenni hogy katonai, vagy meteorológiai célt szolgált e.

Mindenféle tüzijáték, löpor, bor taposó zsák és hordó dugók legjutányosabb árban beszerezhetők HIRSCHLER MÓR cégnél. (Nyiregyházán, az Orsi- és Iskola utca sarkán.)

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsös.

Lapunknak ezen cikket közlés végett a földmivélségi m. k. miniszter 8327/904. eln. sz. alatt küldte be.

A gyümölcsösbeni őszi és téli teendőket lentebb fogom ismertetni, előbb még egy pár ajánlható gyümölcs fajt sorolok fel.

A körte szintén fontos gyümölcsnem, bár nem oly egészséges mint az alma; de finom vajszerű húsa, cukros leve és zamata miatt sokkal jobb áron lehet értékesíteni — főleg a téli fajtát — mint az almát. Azt lehet mondani, hogy a finom téli körtének rendszeren kétszer akkora az ára, mint az almának. A felesleget ebből is meg lehet aszalni és így is jól és könnyen értékesíthető; lehet továbbá a nyári szotyós fajtákból igen jó pálinkát is főzni. A téli nemes fajtákat el

lehet tavaszig is tartani, mi által értékük csak emelkedik.

A körtefa a meleget már jobban eltűri, mint az alma; a talajban azonban sokkal válogatosabb. Megkivánja ez is a mély rétegű talajt; de ezenkívül még azt is kívánja, hogy a talaj lazább, porhanyóbb legyen és bizonyos mélységben belőle a nyirkosság soha ne hiányozzék. Ezért völgyek aljában, szigeten, folyók, tavak partjain a körtefa legjobban érzi magát és legrendesebben is terem.

A nyári és őszi fajták ennél is kevésbé kényesek mint a téliék. Nagyban nyári és őszi fajtákat csak úgy érdemes termelni, ha nagy város közelében lakunk és ami érik, azt gyorsan el tudjuk adni.

A körtének is van vagy ezer fajtája. Ezek is mind az erdeinkben előforduló vadkörtétől származtak és ha nemességükben meg akarjuk őket tartani, akkor a vaczkor magjából nevelt vadcsemetére kell azokat nemesíteni.

Körtéből már valamivel több fajtát termelhetünk, mint az almából, mikor is az érési idő szerint kell a fajtákat szükség szerint megválogatnunk.

A legajánlhatóbb körtefajták a következők:

Nyári fajták: Árpával érő. Amanlis vajkörte, Juliusi esperes, Jó szürke, Nyári Bergamot, Lipcei retek-körte, Nyári Kálmán (torzsátlan), Nyári tojaskörte, Salzburgi, Stuttgarteri kecskeőr, Takarékkörte, Vilmos, Zöld Magdolna.

Őszi fajták: Avranchezi jó Lujza, Bosc kobakja, Császár-körte, Erdei vajkörte, Esperen urak körtéje, Gellért vajkörte Izambert, Legfinomabb vajkörte, Motte vadóka, Napoleon vajkörte, Pisztráng.

Téli fajták: Diel vajkörte, Esperen Bergamot, Hardempont téli vajkörte, Jozefina körte, Liegel téli vajkörte, Nemes Colmár (Regentin), Nemes Crassanne, Papkörte (Curé), Six vajkörte, Társulati esperes, Téli esperes.

A birs déli melegebb országokból származván hozzánk, csakis oly helyeken tenyészik, hol a szőlő rendszeren beérik.

Van birsalma és birskörte is; sőt mind a kettőnek több kisebb-nagyobb fajtája is van. A birset lehet nemesíteni birsre vagy vadkörtecsemetére; de vesszeje jó talajba lehúzza (vagyis bujtás útján) is jól meggyökereszik és levágva, új nemes növény lesz belőle. Éves, 20—30 cm. hosszú vesszeje nyirkos laza földbe, az utolsó szemig ledugva szintén gyökeret ver és fajtanemesen így is szaporítható. Ily dugványvesszőről szaporítható különben minden bogyós gyümölcs is, a málnát kivéve, melynek éves vesszeje télre ugyanis elszárad.

A birs gyümölcse kemény és fanyar, de sokáig eltart; nyersen nem igen ehető, hanem sajtot lehet abból cukorral főzni, mikor is meg szokták párolni. Káposztát hordóba ne tegyen el a gazdasszony néhány birsszelet nélkül; ez okból jó, ha minden házi kertben 1—2 bokrot tartunk belőle.

A b e r k e n y e erdeinkben is előfordul, de apró kis körtealaku gyümölcsei csak szalmán lekvés után lesznek élvezhetők. A nagy fajtát úgy kell a kis fajta csemetéjére vagy vadkörtére nemesíteni. Meleg fekvést, meszes talajt kíván. Egy fa ebből sem árt a kertben.

A n o s z p o l y a (vagy lasponya) csak cserjét képez és vesszői végén hozott, nagy magvakkal bíró almféle gyümölcse szintén csak szalmán fekve puhul meg és lesz élvezhető. A nagy fajtákat a közönséges csemetéjére, avagy vadkörte és birsre kell nemesíteni. Csak 1—2 bokrot tartsunk belőle a kertben saját használatunkra.

(Folyt. köv.)

Nyiltér. *)

Nyilatkozat.

Alantírott indítatva őrzem magamat, a tekintetes titkár urnak a következőket köztudomásul adás végett kijelenteni.

Néhai férjem 1897-ik év óta volt a „Báró Hirsch Mór” jótékony és önségélyző egyesület tagja, ezen idő alatt tagdíjakban az egyesület pénztárába befizetett 295 korona

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

20 fillért. Ezzel szemben a következő javakban részesült családom az igen tisztelt egyesület részéről. A 7 év alatt egész családom minden tagjánál előfordult betegedés alkalmával az egyesület orvosai mindenkor, díjmentesen készséggel látogatták házamat, mely idő alatt a rendelt gyógyszerek értéke 189 korona 73 fillért tett ki. Néhai férjem utolsó betegsége alatt, heti betegsegély címen 60 koronát kapott, elhalálása után pedig 720 koronát vettem fel, azon jogosultságom mellett, hogy egy éven át még a tagsági jogok teljes élvezetében marad a családom. Miután ebből kitűnik, hogy 295 korona 20 fillér befizetéssel szemben az orvosi látogatásokon kívül 969 korona 73 fillér javadalmazást teljes készséggel juttatott nekem a nemes egyesület. Ezennel kérem tekintetességedet, hogy igaz, megnemszünő hálámat és forró köszönetemet kegyeskedjék a nemes egyesület vezetősége előtt kifejezni.

Nyiregyháza, 1904. évi szeptember hó 22-én.

Kiváló tisztelettel:
özvegy Molnár Iánosné,
sz. Krecsak Julia.

Egy jó házból való fiu **Rosenthal Vilmos** nagykereskedésében tanulóul felvétetik.

Gőzmalom bérbeadás!

Felsősimapusztán, Nyiregyházához $\frac{1}{2}$ órai járásra a Csen-gery Gyula-féle stabil 18 lóerejű géppel, 2 köre és egy hengerekkel, 2 szita és szecskavágóval berendezett gőzmalom azonnal több évre bérbe kiadó.

Feltételek a tulajdonosnál a helyszínén, vagy a kiadóhivatalban megtudhatók.

Pályázat. A nyiregyházi polg. olv. egyletnél megüresedett **udvarnoki**

állásra pályázat hirdettetik.

Fizetése összesen: 730 kor., mely összeg havi részletekben fog az udvarnoknak kiszolgáltatni. Egyéb, az udvarnoki állásra vonatkozó tudni valók az egylet titkáránál, vagy a gazda-könyvtárnoknál tudhatók meg. **Az állás 1904-ik évi november hó 1-én töltetik be.** Pályázók, pályázati kérvényüket, hatósági erkölcsi bizonyítvány csatolásával, **folyó évi október hó 20-ig, okvetlen adják be.** Kelt Nyiregyházán 1904. évi szeptember 23-án. — A válaszmány megbízásából:

Ruzsa Endre,

polgári olvasó egyleti titkár.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban, nagyságban és a

legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyházán, Vármegeyház-u. 5. sz.

Lichtmann Vilmos

különlegességi gazdasági gépek és
műszaki cikkek gyári raktára

NYIREGYHÁZÁN.

Raktáron tart és szállít: jobb gyártmányu, mindennemű gazdasági gépeket. A közeledő őszi időnyre különösen ajánlja legkedveltebb **szóró- és sorvetőgépeket**; egyetemes **acél-ekéket**; egyéb talajmunkáló gépeket; továbbá: **borsajtókat és szőlőzuzókat**.

Az általános takarmányszúke miatt pedig sürgős beszerzésre ajánl:

takarmánykamra berendezéseket és különálló szecskavágókat

kézi- járgány-, és gőzerőre.

Ezenkívül elvállal: **malom és szeszyár berendezések** létesítését és minden e szakba vágó üzleteket **előnyös feltételek** mellett.

Főüzlet: Nyiregyházán, Gróf Károlyi-
téren (a Vasut-utca mentén.)

Fiók-üzlet: Mátészalkán.

7615/904. tk.

Árverési hirdetemény kivonat.

A nyiregyházi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Asztalos László végrehajthatónak özv. Sztítás Andrásné szül. Vass Ilona végrehajtást szenvedett ellen 3200 korona tőke, ennek 1902. évi január hó 22. napjától folyó 5% kamatai 162 kor 90 fillér eddigi és 23 kor. 60 fillérben ezennel megállapított jelenlegi s a még felmerülendő költségek behajtása iránt folyó végrehajtási ügyben az ezen kir. törvényszék területén fekvő következő ingatlanok:

a) a nyiregyházi 598 sz. tjkvben 582 hrsz. a. ingatlanból szerkesztett 5705. sz. betétben 2975/2 hrsz. a. foglalt és a Vass Jánosné szül. Asztalos Amália, özv. Sztítás Andrásné szül. Vass Ilona, kiskoru Vass Amália és Vass János tulajdonokul bejegyzett ház és udvarból álló ingatlanosság a becsérték csekélységénél fogva az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a rendelkezése értelmében egészen 3316 kor. becsértékben;

b) a nyiregyházi 7929 sz. tjkv 7791 hrsz. a. foglalt ingatlanból szerkesztett 5705 sz. betétben 21010 hrsz. a. foglalt és a Vass Jánosné szül. Asztalos Amália, özv. Sztítás Andrásné szül. Vass Ilona, kiskoru Vass Amália és Vass János tulajdonokul bejegyzett szántóból álló ingatlanosság a becsérték csekélységénél fogva az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a rendelkezése értelmében egészen 388 korona becsértékben;

c) a nyiregyházi 597 sz. tjkv. 582 hrsz. a. foglalt ingatlanból szerkesztett 5704. sz. betétben 2975 hrsz. a. foglalt és az özv. Sztítás Andrásné szül. Vass Ilona, kiskoru Vass Amália és Vass János tulajdonokul bejegyzett ház és udvarból álló ingatlanosság 3316 kor. becsértékben az 1904. évi október hó 15-én délelőtt 10 órakor ezen kir. törvényszék árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen becsáron alul is el fognak adatni.

Az árverési feltételek következőleg állapítatnak meg.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

2. Bánompénz a becsár 10%/o-a.

Kelt Nyiregyházán, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál, 1904. évi augusztus hó 2-án.

Borbély,
kir. tszéki bíró.

Uj boros hordók.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy az

Első Nyirvidéki Hordógyár

képviselőt megnyertem. Állandóan minden nagyságu hordókat nagy választékban raktáron tartok és legolcsóbb áron árusítom.

Ugyancsak üzletemben kapható bortaposó zsák minden nagyságban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A n. é. közönség pártfogását kérve

tisztelettel

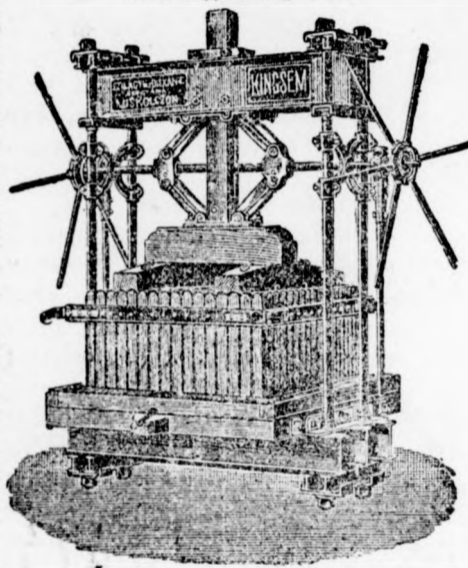
Wassermann Sámuel.

S z ő l l ő t a p o s ó z s á k .

Üvegezés és képkerekezés.

Üveg és porcellán.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony:
I-ső díj, aranyérem.

Árjegyzék ingyen.

BORSAJTÓK

„Kincsem“, „Hegyalja“, „Könyök-szerkezetű“, „Mobbille“, és „Acélorsós“, a hegyaljai bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerű **kettős kosaru sajtók**, nagyüzemű préseléshez.

Főelőnyei:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Oriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzuzók és bogyzók!

„Villám“ legujabb centrífugális bogyzó és zuzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCZON.

1901. temesvári kiállítás, I-ső díj, díszlevelel.

1902. borászati kiáll. Eger: I. díj, díszokl. és aranyérem.

Ki

hirdetni akar

akár csak apróhirdetéssel is és pedig személyi képviselői, állás-, vétel-, eladás-, haszonbér- és bérlet keresletekkel, előnyösen fordul

Mosse Rudolf

hirdetési irodájához

BUDAPEST,

IV., Ferenciek-tere 3.

(Távbeszélő 32-45.)

Ez által a hirdetőre több költség nem, ellenben egész sora az előnyöknek háramlik és pedig díjtalan szak-szerű tanács a hirdetés célszerű szövegezésére feltűnő kiállítására és a legalkalmasabb lapok választására nézve stb. Katalógus díjtalan.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS!

Nyiregyházán, Pazonyi-utca 5. sz. a. levő

NAGY E.-féle

üveg-, porcellán- és lámparaktár

teljesen feloszlik, miért is abban hatóságilag engedélyezett végeladás fog tartatni.

Az üzletben felhalmozott üveg-, porcellán-, lámpa és tükörárak, továbbá majolika, teracotta és china-ezüst disztárgyak, alpacca és más fajta evőeszközök, fatálcák, vas mosdó-asztalok, képkerekek és még igen sok itten fel nem sorolható árucikk **gyári áron alul lesznek kiárusítva.**

Egy kettős számú Wertheim-szekrény eladó. Az üzleti berendezés egészben vagy részben eladó.

Az üzlethelyiség átadó.

Hatóságilag eng. **végeladás.**

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy:
bevásárlási utamból hazaérkeztem.

Női- és gyermek-felöltő! ❧ Női modell! ❧

Kalaptermemet az újdonságok legújabb és legolcsóbb vivmányaival ruháztam fel, ugymint:
 a legdivatosabb és legfinomabb fekete és színes havelok, őszi kabátok

tíz koronától feljebb.

Fekete és színes őszi köpenyek 18 koronától feljebb.

Téli modell különlegességek női és gyermek felöltőkben, bámu-
 latos olcsó árak mellett nálam kaphatók:

Tisztelettel: **Halmágyi Sámuel utóda,** legnagyobb női divat, felöltők, és mode
kalap áruháza, Tokaji-utca 1. szám.

FIGYELEM! Tudomására hozom a nagyérdemű vevő-
közönségnek, hogy a **nagy tőzsde**
mellett

~ u j r ő f ő s - és divatüzletet ~

nyitottam. Üzletemben a legfinomabb árú mélyen leszállított
 árakon kaphatók, amennyiben sikerült több olcsó forrású céget
 megnyernem.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

Midőn magamat s üzletemet a nagyérdemű közönség pártfogásába aján-
 lom, maradok

kiváló tisztelettel:

Sächter Aladár.

Alkalmi vétel.

SULYOK JÁNOS

órás és ékszerésznél kaphatók
 a legolcsóbb órák és ékszerek

Nem kell Bécs sem Budapest!

Valódi system **Roskopf** órák 3 évi jótálás
 mellett 5 kor., belső üveg kerettel 7 kor.

Ébresztő órák 3 koronától feljebb.

Útó inga órák 10 korona 5 évi jótálás mellett.

” ” 8 napos sulylyal 26 korona.

Valódi Khina ezüst gyertyatartók 8 koronától
 feljebb.

Ezüst óraláncok kövel, vagy hosszú, darabja
 4 korona.

Arany gyűrűk 5 koronától feljebb.

Gyermek függők 14 kar. aranyból 3 koro-
 náttól feljebb.

Két fedelű nikkell órák 9 korona.

” ” ezüst órák 11 korona.

Vidéki megrendeléseknél csakis
 csomagolás számíttatik fel.

Menyasszonyi kelengyék!

Divatszövetek a legfinomabb kivitelig.

Angol és Schottis kelmék ruhákra és
 costumökre.

Blous-szövet különlegességek.

Blous-selymek különösen schottis sely-
 mek egyes blousokra nagy választékban

Női és férfi kész fehérnemű, pamut- és
 cérnáváznak, fehér és színes asztal-
 készletek, törülközők, zsebkendők.

Legújabb barchetok, flanelokban nagy rak-
 tár. Blous flanellek gyönyörű mintákban.

Őszi divat újdonságok!

Futó és Sopha szőnyegek, plüss kocsi-
 takarók, ágyterítő készletek, csipke- és
 gyapju függönyök

rendkívül nagy választékban.

Fenti cikkek csakis a legdivatosabb és
 legújabb kivitelben, gazdag választékban
 vannak raktáron s **a legszolidabb**
árak mellett árusítatnak el.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

UNGÁR LIPÓT divatáruháza

Margit flanell gyönyörű mintákban 1 méter 56 fillér.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

➔ Páris Modell kalapjainak egyedüli elárusítója ➔
Szabolcsmegyében.

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő és kalap áruháza

RÓZSA LAJOS utóda

Nyiregyháza, Pazonyi-utca.

1904. őszi és téli idényre az újdonságok már megérkeztek óriási nagy választékban. Nagy raktár párisi és berlini modell női és gyermek felöltőkben.

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.

Meglepő olcsó árban kaphatók.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Iskolai táskák

meglepő olcsó árban, szép és tartós
kivitelben

Iskolai TANKÖNYVEK

író- és rajzszerek nagy választékban
beszerezhetők

Piringer János

könyv- és papirkereskedésében

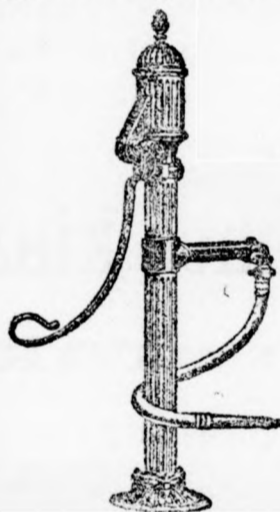
NYIREGYHÁZA, (Városház-palota.)

Saját
gyártmányu

SZIVATTYUK

többféle kivitelben

==== kaphatók ====

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu
gyárában

Nyiregyházán.

HÖLGYEK ÉS URAK FIGYELMÉBE!!

Főleg a t. vevő-közönségnek ruházati cikkeiben szükségletét a fővá-
rosból fedezni, mert én igazi fővárosi ízléssel a legegánsabb divatos

NŐI ÉS FÉRFI RUHAKELMÉKET

óriási választékban hoztam az őszi és téli idényre raktárra. Továbbá

==== állandó nagy raktár: ====

ruha és blous selymek-, vászon és damaszt áruk-, fehér és színes asztalkészletek-,
törülközők és zsebkendőkből. Csipke és szövet függönyök, ágyterítők, paplanok, (mé-
ret után is) barchetek, flanelek, mintázott és sima bársonyok, plüschök, téli kis- és
==== nagykendők, Himalája schalok. (Plaid.)

MENYASSZONYI KELENGYE.

➔ Kész női tehernemű és ágynemű, meglepő szép és jó kivitelben, el nem képzelhető olcsó árban. ➔
Minták vidékre bérmentve küldetnek. Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. szám.

==== Kiváló tisztelettel: KOVÁCSI JENŐ. ====